

[Bjørn Elmquist]

respekt for menneskerettigheder bliver en almindelig, formelt integreret del af hele det pågældende lands retssystem, der uden diskrimination gælder alment for hele befolkningen, dvs. udgør et beskyttet, garanteret retskrav. Hvis ikke det er tilfældet, har løsladelser, udrejsetilladelser og andre liberaliseringsaktiviteter jo blot karakter af nådsensbrød og er i hvert fald i denne sammenhæng ikke tilstrækkelige.

Det andet forhold, jeg vil nævne med relation til supermagternes aktuelle forhandlinger, er spørgsmålet om, hvordan de europæiske lande kan skaffe sig indflydelse på forhandlingerne, men også mere direkte på egne, især sikkerhedspolitiske, forhold.

I NATO har vi som bekendt Eurogruppen, og i NATOs ministerråd er de europæiske lande naturligvis repræsenteret, og det er først og fremmest dér, vores største påvirkningsmulighed ligger, helt legitimt og legalt garanteret, sikret inden for alliancen.

Uden for NATO har vi andre organisationer, som den tidligere amerikanske udenrigsminister Henry Kissinger sagde det, måske lidt nedsettende, af regionalt tilsnit. Der er først og fremmest EPS, Det Europæiske Politiske Samarbejde omkring EF. Her er Danmark med, men hele NATO-kredsen er det ikke. Til gengæld er Irland med. I mit parti ønsker vi helt klart, at først og fremmest Norge hurtigt vil kunne finde sin plads i denne sammenhæng.

En anden europæisk organisation er WEU, Den Vesteuropæiske Union. Udenrigsministeren og andre har allerede forklaret, hvad dette samarbejde går ud på, og det skal jeg så ikke redegøre for, og man har også nævnt, at der er helt aktuelle planer om og også praktiske forsøg på at genoplive WEU.

Danmark er som bekendt ikke med. Nogle af folketingsmedlemmerne har dog været med til parlamentarikerforsamlingen i WEU, når den halvårligt holder møde, som observatører, og i juni skal to af os af sted igen.

Også gennem arbejdet i Europarådets parlamentarikerforsamling har vi kunnet stifte et indirekte bekendtskab med, hvad der foregår, idet de lande, som er med i begge organisationer, har for vane at udpege de samme parlamentarikere til forsamlingerne i de to nævnte organisationer.

Der er nogle, der herhjemme og andre steder har betegnet WEU som en krigerisk og

militaristisk organisation. Det er et indtryk, jeg ikke deler, og jeg må tilstå, at jeg godt kunne tænke mig en mere fordomsfri og mere seriøst velfunderet overvejelse i dansk politisk sammenhæng vedrørende WEU.

Alt i alt finder vi i Venstre, at der er et uafviseligt og måske endda stigende behov for at styrke det europæiske element i sikkerhedspolitikken. Alene det faktum, at også vor hovedallierede, USA, taler varmt derfor, beviser, at sådan en styrkelse ikke ville være vendt imod USA eller imod NATO-alliancen.

Jeg skal slutte her og sige, at jeg måske senere, i anden omgang, finder lejlighed til at komme tilbage til nogle af de andre udenrigspolitiske emner.

Gert Petersen (SF):

Desværre kan man ikke påstå, at billedet af de internationale konfliktcentre har ændret sig væsentligt, siden vi sidst havde udenrigspolitisk debat. Det er lige så nedslående, som det var dengang.

Den absurde og utrolig blodige krig mellem Iran og Irak fortsætter. De sovjetiske tropper fører stadig krig i Afghanistan, og de USA-finansierede kontraer hærger stadig Nicaragua. Situationen i Mellemøsten er fortsat sprængfarlig, og den israelske besættelse af Vestbredden og Gaza fortsætter på 20. år.

I Sydafrika klamrer racisterne sig desperat til deres magtpositioner, og Pretoriaregeringen fortsætter sin aggressionspolitik over for de sorte nabostater.

Socialistisk Folkeparti er enig med regeringen i dens fordømmelse af den sovjetiske tilstedeværelse i Afghanistan og i kravet om fjernelse af de sovjetiske tropper. Vi er tilfredse med, at Folketingets beslutninger om Sydafrikapolitikken føres ud i livet, og det glæder os faktisk, at udenrigsministeren talte så stærkt om denne politik, da han besøgte Østafrika.

Vi kunne imidlertid ønske, at linjen blev fulgt op med en aktiv dansk støtte af finansiel karakter til ANCs kontor her i København og til SWAPO. Det ville være en naturlig konsekvens.

Vi savner en klar dansk fordømmelse i stil med fordømmelsen af Afghanistan-eventyret, af kontra-eventyret i Nicaragua og af den fortsatte israelske besættelse. Jeg har noteret